

Avaleht>Raha/Rahalised nõuded>Maksejõuetus/pankrot

Tsiviilõiguse valdkonnas jätkuvad ELi õiguse kohaselt need pooleliolevaid menetlused, mis on algatatud enne üleminekuperioodi lõppu. Vastastikusel kokkuleppel Ühendkuningriigiga hoiab e-õiguskeskkonna portaali Ühendkuningriigiga seotud asjakohast teavet oma portaalis kuni 2024. aasta lõpuni.

Maksejõuetus/pankrot

Põhja-Iirimaa

1 Kelle vastu võib algatada maksejõuetusmenetluse?

Maksejõuetusmenetluse võib algatada üksikisikute, ühingute ja äriühingute (äriühinguna registreeritud või registreerimata) vastu.

Menetluse võib algatada iga isiku vastu, kellel on vähemalt 5000 naelsterlingi suurune võlg ja kes kas elab Põhja-Iirimaa, on viimase kolme aasta jooksul elanud või tegutsenud Põhja-Iirimaa või viibib Põhja-Iirimaa pankrotiavalduse esitamise päeval. Miinimumvanust ei ole.

2 Millised on maksejõuetusmenetluse algatamise tingimused?

Põhja-Iirimaa võib äriühingu maksejõuetusmenetlus olla kas likvideerimine (vabatahtlik või kõrge kohtu (*High Court*) määruse kohaselt) või ümberkorraldamine (äriühingu vabatahtlik kokkulepe või saneerimismenetlus). Saneerimismenetlust võib kasutada likvideerimismenetlusele eelneva meetmena.

Kõik võlausaldajad (erasektor või valitsus) võivad esitada kohtule avalduse äriühingu likvideerimiseks (sundlikvideerimine) või saneerimismenetluse algatamiseks.

Võlgnikust äriühing ise võib otsustada likvideerimise kasuks (vabatahtlik likvideerimine, mille puhul äriühing võis olla nii maksevõimeline kui ka maksejõuetu, kusjuures maksevõimet hinnatakse suutlikkuse järgi tasuda kõik võlad 12 kuu jooksul). Võlgnikust äriühing võib ka kohtult likvideerimist taotleda.

Majandusministeerium võib pöörduda äriühingu likvideerimiseks kohtu poole, kui see on avalikes huvides. Sellised äriühingud ei pea olema maksejõuetud.

Pärast seda, kui kohtule on esitatud (mis tahes isiku poolt) sundlikvideerimise taotlus, võib kohus määrata ajutise likvideerija. Sellised määramised tehakse üldjuhul äriühingu vara kaitsmiseks enne kohtuistungit, kus likvideerimist arutatakse. Ajutisel likvideerijal on volitused, mis on antud talle kohtu määrusega.

Äriühing või selle juhid võivad määrata halduri, seda võib teha ka kommertsandipidaja (sellised määramised tehakse kohtuväliselt).

Äriühingu saneerimismenetluse algatamiseks peab see olema maksejõuetu või tõenäoliselt muutuma maksejõuetuks. Kohtupraktikas on leitud, et „tõenäoline“ tähendab siin, et maksejõuetus on tõenäolisem kui maksevõimelisus.

Äriühingu vabatahtliku kokkuleppe korral ei pea äriühing olema maksejõuetu.

Sundlikvideerimise põhjus võib olla asjaolu, et äriühing ei suuda oma võlgu tasuda (maksejõuetus), sellist maksejõuetust tõendab rahuldamata seadusjärgne maksenõue või täitmata kohtuotsus. Kohus võib algatada äriühingu likvideerimise põhjusel, et see oleks aus ja õiglane.

Menetlust juhtiv isik võib tegutseda hakata kohe menetluse alguses (kas seoses äriühingu otsusega tegevus lõpetada; kohtu määrusega saneerimis- või likvideerimismenetluse algatamiseks või halduri määramise teate esitamisega kohtule (kui määramist ei ole tehtud kohtumäärusega)).

Äriühing võib esitada äriühingu vabatahtliku kokkuleppe ettepaneku. Selleks ei pea äriühing olema maksejõuetu. Äriühingu vabatahtliku kokkuleppe ettepaneku võib esitada ka likvideerimismenetlust või saneerimismenetlust juhtiv isik (kui üks neist menetlustest on juba alanud).

Võimalikud üksikisiku maksejõuetusmenetlused on üksikisiku vabatahtlikud kokkulepped (*individual voluntary arrangement*, IVA), võla vähendamist käsitlevad kohtumäärused (*debt relief order*, DRO) ja pankrotiotsused (kas võlausaldaja või üksikisiku avalduse alusel).

Üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe ettepaneku teeb võlgnik ja võlausaldajad annavad sellele nõusoleku hääletamise teel, mille puhul võlausaldajate poolthääle arvu peab vastama 75%-le võlausaldajate nõuete summast. Võla miinimumsuurust kehtestatud ei ole ja maksejõuetuse testi ei tehta. Ettepanek tuleb teha esindaja (*nominee*) kaudu, kellest saab järelevalve teostaja juhul, kui võlausaldajad ettepaneku vastu võtavad. Esindaja võib tegutseda siis, kui võlgnik on ettepaneku talle esitanud. Üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe ettepaneku võib esitada ajal, millal võlgniku suhtes algatatakse pankrotimenetlus, ja pankroti võib tühistada, kui võlausaldajad ettepaneku vastu võtavad. Üksikisiku vabatahtlikud kokkulepped, mille võlausaldajad hääletamise teel vastu võtavad, on kõigile võlausaldajatele siduvad.

Võla vähendamist käsitleva kohtumääruse taotluse esitab võlgnik ametlikule pankrotihaldurile (*official receiver*) volitatud vahendaja kaudu elektrooniliselt.

Kohus menetluse algatamises ei osale. Võlgniku võlg ei tohi olla suurem kui 20 000 naelsterlingit, tema vara väärtus peab olema alla 1000 naelsterlingi (välja arvatud mõistliku hinnaga mootorsõiduk) ja sissetuleku ülejääk kuni 50 naelsterlingit kuus. Võlgniku suhtes ei tohi olla algatatud muid maksejõuetusmenetlusi ja ta ei tohi olla sõlminud viimase kahe aasta jooksul tehinguid, mis seavad võlausaldajad ebasoodsasse olukorda. Ametlikul pankrotihalduril on kohustus esitatud taotluse vastuvõetavuse kohta otsus teha ja sellest ajast alates võib ta tegutseda.

Pankrotimäärusti võib teha võlausaldaja või võlgniku enda avalduse alusel. Ametlik pankrotihaldur tegutseb määruse tegemise ajal hoidja ja halduri ülesannetes. Pankrotihaldur (*trustee*) võidakse määrata hiljem ja ta võib tegutseda kohe pärast ametisse nimetamist.

Kui võlausaldaja esitab avalduse, esitatakse avaldus kohtusse ja see peab puudutama vähemalt 5000 naelsterlingi suurust võlga, ehkki kaks või enam võlausaldajat võivad esitada ühise avalduse ja sellisel juhul summeeritakse igale võlausaldajale võlgnetavad summad. Võlg peab olema tagamata.

Avalduses tuleb tõendada, et võlgnik ei suuda võlga tasuda, mida tuleb näidata rahuldamata seadusliku maksenõude või täitmata kohtuotsusega.

Ka võlgniku avaldused esitatakse kohtule. Võla miinimumsuurust kehtestatud ei ole, kuid võlgnik peab olema võimetu oma võlgu tasuma.

Kui on esitatud pankrotiavaldus, võib kohus enne selle avalduse läbivaatamist määrata ajutise pankrotihalduri, et kaitsta võlgniku varasid, mis on kindlaks määratud kui potentsiaalselt ohus olevad varad. Enamikul juhtudel annab kohus konkreetsed juhised ajutise pankrotihalduri volituste kohta, kuid võib anda ka üldisemad volitused, et võtta võlgniku varad viivitamata pankrotihalduri valdusse. Ajutiseks halduriks võib määrata ainult ametliku pankrotihalduri.

3 Millist vara käsitatakse pankrotivarana? Kuidas koheldakse vara, mille võlgnik on omandanud või mis on talle üle antud pärast maksejõuetusmenetluse algatamist?

Äriühingu maksejõuetuse korral kohaldatakse maksejõuetusmenetlust äriühingule kuuluva kogu vara suhtes, olenemata vara asukohast maailmas. Mõiste „vara“ on õigusaktides väga laialt määratletud.

Üksikisiku vabatahtlikes kokkulepetes sätestatakse võlgniku ettepanekus vara käsitlemise viis ja võlausaldajatel on võimalus enne ettepaneku vastuvõtmise üle hääletamist seda kaaluda.

Võla vähendamise määruste puhul on vara väärtus kuni 1000 naelasterlingit (arvestamata mõistliku hinnaga sõidukit) ja see jääb võlgnikule.

Mõned erandid välja arvatud, läheb pankroti korral kogu pankrotistunud isiku omandis olev vara, olenemata selle asukohast maailmas, pankrotihalduri valdusse. Pankrotivara hulka ei kuulu vara, mida on vaja inimese igapäevaste vajaduste rahuldamiseks või töö- või kaubandustegevuse võimaldamiseks. See võib hõlmata mootorsõidukit. Kui pankrotihaldur peab sellise vara väärtust selle mõistliku asendamise maksumusest suuremaks, võib haldur vara müüa ja sellist asendust pakkuda. Samuti ei kuulu pankrotivara hulka vara, mis on üksikisiku valduses kellegi teise usaldusisikuna.

Pankrotistunud üksikisiku sissetulekud ei kuulu pankrotivara hulka, kuid haldur võib isikuga kokku leppida, et osa summast, mis jääb isikul järele pärast tema mõistlike igapäevaste vajaduste arvessevõtmist, makstakse võlausaldajate kasuks pankrotivara hulka. Kui üksikisikuga ei õnnestu kokkuleppele jõuda, võib pankrotihaldur taotleda sellekohast määrust kohtult.

Kuni pankrotimenetlusest tulenevatest kohustustest vabastamiseni võib pankrotihaldur nõuda pankrotivara hulka mis tahes vara, mille üksikisik omandab.

Kui pankrotistunud isik laenab raha või saab muul viisil krediiti summas üle 500 naelsterlingi, teavitamata laenuandjat pankrotimenetlusest, on tegemist kuriteoga.

4 Milline on võlgniku ja milline pankrotihalduri pädevus?

Välja arvatud ametlik pankrotihaldur, peavad haldurid olema litsentsitud maksejõuetushaldurid. Litsentse võib välja anda ainult kutseorganisatsioon, kellel on selleks ministeeriumi luba. Isik, kes tegutseb pankrotihaldurina, omamata selleks litsentsi, paneb toime kuriteo ja teda võidakse selle eest karistada rahatrahvi või vangistusega.

Litsentsi saamiseks peab taotleja sooritama eksamid ja tal peab olema teatav arv tunde praktilist kogemust maksejõuetusmenetluse valdkonnas.

Pankrotihaldur peab olema füüsiline isik.

Menetlust juhtiva isikuna ametisse asuva pankrotihalduri töötasu määravad võlausaldajad. Pankrotihaldur võib kohtusse pöörduda, kui ta leiab, et võlausaldajate määratud töötasu alus on ebapiisav. Võlausaldajad võivad pöörduda kohtusse, kui nad leiavad, et töötasu on liiga suur.

Kõik maksejõuetusjuhtumid kuuluvad kohtu üldise järelevalve alla ja asjaomased isikud (sealhulgas maksejõuetusmenetluse läbiviija) võivad pöörduda juhiste saamiseks kohtu poole.

Üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe korral võib võlgnik oma vara vabalt käsutada, tingimusel et sellega ei kaasne võlausaldajatega kokku lepitud tingimuste rikkumist.

Võla vähendamise määruse korral ei lähe vara üle menetlust juhtivale isikule.

Pankrotivara antakse üle pankrotihaldurile ja pankrotistunud isik ei tohi seda käsutada. See ei kehti vara kohta, mis on pankrotivara hulgast välja jäetud, või vara kohta, mille üksikisik on omandanud pärast menetluse algust, välja arvatud juhul, kui need varad lähevad üksikisiku valdusesse enne tema pankrotimenetlusest tulenevatest kohustustest vabastamist ja pankrotihaldur neid nõuab. Välja arvatud pankrotihalduri õigus nõuda omandatud vara, ei mõjuta isiku pankrotimenetlusest tulenevatest kohustustest vabastamine seda olukorda.

Ametlik pankrotihaldur on seadusjärgne ametisik, kelle nimetab ametisse ministeerium. Ta võib tegutseda menetluse läbiviijana sundlikvideerimise või pankroti korral. Riikliku pankrotihalduri töötasu ei määra võlausaldajad; tema tasu makstakse protsendina müüdüd/jaotatud varast, arvatuna seaduses sätestatud valemil järgi.

5 Millistel tingimustel võib teha tasaarvestuse?

Põhja-Iirimaa seadused näevad ette, et tasaarvestust kasutatakse likvideerimisel, saneerimismenetluses ja pankroti korral.

Tasaarvestusarve sisaldab vastastikuseid tehinguid maksejõuetuse kuupäeval.

Netosumma on kas maksejõuetu isiku vara (arvestuslik võlg) või maksekohustus.

Pooled ei saa tasaarvestuse kohaldamisest keelduda.

6 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus võlgniku kehtivatele lepingutele?

Likvideerija või pankrotihaldur võib kahjumlikust lepingust loobuda, lõpetades maksejõuetu isiku osaluse selles / vastutuse selle eest (vastaspool võib esitada maksejõuetusmenetluse raames nõudeid maksejõuetuse tagajärjel tekkinud kahjude hüvitamiseks).

Äriühingu maksejõuetuse korral ei ole maksejõuetusmenetlust juhtiv isik kohustatud täitma maksejõuetu isiku sõlmitud lepinguid.

Äriühingu maksejõuetuse ja pankroti korral võib jätkata teatavate teenuste osutamist (nagu kommunaal- ja sideteenused, mida peetakse „elutähtsaks“), ilma et oleks vaja tasuda maksejõuetusmenetluse algatamise ajal maksmata võlgnevusi.

Elutähtsad tarned (vt eespool) välja arvatud, võivad tarnijad maksejõuetuse korral lepingud lõpetada (kui nende leping seda võimaldab). Tasumata kaubad /teenused on maksejõuetuse korral nõuded.

Üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe või võlgade vähendamise menetlus kehtivaid lepinguid otseselt ei mõjuta, kuigi neid tuleks võtta arvesse üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe ettepaneku raames ja see võib tähendada, et üksikisik ei vasta võla vähendamise määramise kriteeriumidele.

Pankrotimenetluses võib haldur kahjumlikest lepingutest loobuda. Muul juhul, kui leping ei lõpe maksejõuetuse tõttu, võib kohus anda korralduse lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks.

7 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus üksikute võlausaldajate algatatud menetlustele (välja arvatud pooleliolevatele kohtuasjadele)?

Likvideerimise ja saneerimismenetluse tulemusel kehtestatakse moratorium. Äriühingu vastu ei saa algatada pärast moratoriumi kehtestamist kohtumenetlust ilma menetlust juhtiva isiku nõusolekuta või kohtu loata.

Äriühingu vabatahtliku kokkuleppe korral ei saa ükski lepinguga seotud võlausaldaja võla sissenõudmiseks kohtumenetlust algatada (sest ta on seotud heakskiidetud kokkuleppega). Kokkuleppe heaks kiitnud võlausaldaja võib sellise hagi esitada, kui talle ei ole makstud.

Kui on esitatud pankrotiavaldus, võib kohus peatada võlgniku isiku või vara suhtes käimasoleva kohtumenetluse või lubada seda jätkata kohtu arvates sobivaltel tingimustel. Ükski pankrotistunud isiku võlausaldaja ei või ilma kohtu loata algatada selle isiku või tema vara suhtes ühtegi hagi, kuni isik ei ole pankrotimenetlusest tulenevatest kohustustest vabastatud.

Kui võlgnik kavatseb oma võlausaldajatele teha ettepaneku üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe sõlmimiseks, võib ta – või kui tema suhtes on algatatud pankrotimenetlus, siis tema pankrotihaldur või ametlik pankrotihaldur – esitada kohtule taotluse ajutise määruse saamiseks. Selle tagajärjel võimaldatakse kohtul peatada võlgniku isiku või vara suhtes algatatud menetlused ja takistada sellise menetluse alustamist. Samuti takistab ajutine kohtumäärus võlgniku suhtes pankrotiotsuse tegemist. Üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe ettepanekus käsitletakse käimasoleva menetluse lõpetamise viisi, ja kui see vastu võetakse, on see kõigile võlausaldajatele siduv.

Võlgade vähendamise määruse tegemine takistab võlausaldajaid võlgniku vastu seoses tema võlga hagi esitamast.

8 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus selliste kohtuasjade jätkamisele, mis on maksejõuetusmenetluse algatamise ajal pooleli?

Likvideerimise ja saneerimismenetluse tulemusel kehtestatakse moratorium. Menetlust juhtiva isiku või kohtu loata ei saa maksejõuetusmenetluse algatamise kuupäeval pooleli olevaid hagsid jätkata.

Võlausaldaja, kes osaleb äriühingu vabatahtliku kokkuleppe või üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe heakskiitmise ajal pooleli olevas menetluses, ei saa seda menetlust jätkata, kuna äriühingu vabatahtliku kokkuleppe või üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe tingimused on talle siduvad (olenemata sellest, kuidas nad selle heakskiitmise üle hääletasid).

Võlausaldajad osalevad maksejõuetusmenetlustes võlausaldajate koosolekute ja muude otsustusprotsesside kaudu. Samuti võivad nad luua toimkonna ja valida selle liikmed. Muud menetlust juhtivad isikud kui ametlik pankrotihaldur peavad võlausaldajaid juhtumi menetlemise edenemisest korrapäraselt (iga 6 või 12 kuu tagant) teavitama.

9 Kuidas osalevad maksejõuetusmenetluses võlausaldajad?

Võlausaldajad osalevad maksejõuetusmenetlustes võlausaldajate koosolekute ja muude otsustusprotsesside kaudu. Samuti võivad nad luua toimkonna ja valida selle liikmed. Muud menetluse läbiviijad kui ametlik pankrotihaldur peavad võlausaldajaid juhtumi menetlemise edenemisest korrapäraselt (olevalt menetlusest iga 6 või 12 kuu tagant) teavitama ning peavad pankroti ja likvideerimise korral pidama võlausaldajate lõppkoosoleku, et anda ülevaade maksejõuetusmenetluse juhtimisest.

Otsused võivad hõlmata menetluse läbiviija ametisse nimetamist või tagasikutsumist, tema töötasu kokkuleppimist, toimkonna loomist, vabatahtliku kokkuleppe ettepaneku kaalumist või mis tahes muud otsust, mille kohta menetluse läbiviija arvates on vaja teada võlausaldajate arvamust.

10 Kuidas võib pankrotihaldur kasutada või käsutada pankrotivara?

Üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe ettepanekus võidakse ette näha, et võlgniku varaga tegeleb järelevalve teostaja.

Võla vähendamise määru korral on varad menetlusest välja jäetud, kuid ametlikul pankrotihalduril on õigus esitada järelepärimisi võlgniku käitumise ja vara kohta.

Pankrotimenetluses läheb vara määratud pankrotihalduri valdusse, ilma vajaduseta vara üle anda, loovutada või üle kanda. Pankrotihalduri kohus on pankrotivara kokku koguda, see realiseerida ja võlausaldajate vahel jagada.

11 Milliseid nõudeid esitatakse võlgniku pankrotivara suhtes ja kuidas käsitletakse nõudeid, mis tekivad pärast maksejõuetusmenetluse algatamist?

Äriühingu maksejõuetusmenetluses võib nõuda sisse kõik äriühingu võlad/kohustused/maksekohustused, mis äriühingul olid enne maksejõuetusmenetluse algatamist. Samuti võidakse sisse nõuda tulevase võlgu, kuid need diskonteeritakse nüüdisväärtuseni.

Kriminaalsest tegevusest (näiteks ebaseaduslik uimastiiri) tulenevad nõuded ei ole saneerimismenetluse või likvideerimise korral vastuvõetavad.

Pärast menetluse alustamist tekkinud kohustused loetakse kuludeks. Nende suhtes kehtib eraldi maksmise hierarhia, kuid enne, kui raha saab võlausaldajate vahel jagada, peavad olema täidetud kõik maksekohustused.

Üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe ettepanekus tuleb võlgniku kohustused täielikult avalikustada ja määrata kindlaks, kuidas võlausaldajatele makstakse.

Võlgniku võlgu, mis on tekkinud pärast ettepaneku suhtes kokku leppimist, ei või maksejõuetusmenetluses sisse nõuda, välja arvatud juhul, kui selleks on ette nähtud erisätted.

Võla vähendamise menetlus ei hõlma teatavaid võlgu ja võlgnik peab need tasuma. Nende hulka kuuluvad trahvid, tasumata televisiooniliitsentsitasud, õppelaenu ja tagatud võlad. Võla vähendamise menetluses võlausaldajate nõudeid ei esitata, kuna varasid ei jaotata.

Pankrotimenetluses võib sisse nõuda võlgu, mille tähtaeg on pankrotiotsuse kuupäeval või mille tähtaeg saabub tulevikus enne pankrotti võetud kohustuse tulemusel. Pankrotimenetluses ei saa sisse nõuda trahve, õppelaenu võlgu, perekonnaõigusega seotud menetlustes võlgnetavaid summasid ega konfiskeerimisotsustega seotud võlgu.

12 Milline on nõuete esitamise, kontrollimise ja tunnustamise kord?

Võlausaldajad võivad nõude (võlatõendi) esitada menetluse mis tahes hetkel. Nõue tuleb esitada, et selle üle oleks võimalik hääletada koosolekul (või mis tahes otsustusmenetluses) või jaotamises osaleda.

Saneerimismenetluse, likvideerimise või pankroti korral, kus ette on nähtud jaotamine, kirjutab menetlust juhtiv isik kõigile neile võlausaldajatele, kes peavad oma nõudeid veel tõendama, märkides, et toimub vara jaotamine, ning kutsub neid üles nõudeid esitama ja määrab selleks viimase kuupäeva, et selles jaotamises osaleda. Menetlust juhtiv isik võib pärast seda kuupäeva esitatud nõudeid võtta arvesse, kuid ta ei ole selleks kohustatud.

Kohtupoole likvideerimise ja pankroti korral on olemas tüüpvorm, mis tuleb tõendina esitada. Üheski muus menetluses tüüpvormi ei ole, kuid teiste menetluste õigusraamistikus on sätestatud, mida peab tõendav dokument jaotamises osalemiseks sisaldama.

Kui võlausaldaja ei esita õigeaegselt nõuet, ei mõjuta see vara jaotamist.

Vabatahtlikes kokkulepetes on menetluse läbiviijale tõendi esitamise nõue täidetud, kui nõudest teavitatakse kirjalikult.

13 Milline on pankrotivara müügist laekunud tulu jaotamise kord? Millised on nõuete rahuldamisjärgud?

Mõningaid töösuhetest tulenevaid nõudeid käsitletakse eelisjärjekorras ja need tuleb välja maksta pärast menetluskulude katmist, kuid enne kommertsandipidajate ja tagamata võlausaldajate nõuete täitmist.

Ükski nõue ei ole seaduse alusel allutatud, välja arvatud pankrotimenetluses, kus võlgnevus inimese ees, kes oli pankrotimenetluse ajal pankrotistunud isiku abikaasa või tsiviilpartner, paigutub teistele võlausaldajatele maksmata võlgade ja nende võlgade intresside järele.

Kui võlgniku võla rahuldab kolmas isik, on sellel kolmandal isikul maksejõuetusmenetluses loovutatud nõue.

14 Millistel tingimustel maksejõuetusmenetlus lõpetatakse ja millised on lõpetamise tagajärjed (eelkõige juhul, kui menetlus lõpetatakse kompromissiga)?

Võlausaldajad nõustuvad võlgniku (äriühingu vabatahtlikus kokkuleppes – rohkem kui 75% poolthääli võla suuruse alusel) või maksejõuetusmenetlust juhtiva isiku (saneerimismenetlus, lihthäälteenamus või kõigi tagatud ja eelisõigusega võlausaldajate enamuse heakskiit juhul, kui tagatiseta võlausaldajate võla tagasisaamist ei peeta tõenäoliseks) ettepanekutega.

Kui äriühingu vabatahtlik kokkulepe on heaks kiidetud, on ettepanekuga seotud kõik ettepanekute tegemise hetkel tagamata võlausaldajad.

Saneerimiskavade jaoks ei ole vaja kohtu nõusolekut, kuid kannatanud isik võib pöörduda kohtu poole, kui ta leiab, et tema huve on tarbetult kahjustatud.

Kõigi äriühingu maksejõuetusmenetluste lõpetamise / menetlusest väljumise kohta nii likvideerimise kui ka ümberkorraldamise korral on sätestatud üksikasjalikud menetlusnormid.

Kui võlausaldajad on üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe ettepaneku heaks kiitnud, viiakse see ellu koos pankrotihalduriga, kes tegutseb järelevalve teostajana. Selleks ei ole vaja kohtu nõusolekut, kuigi järelevalve teostaja peab kohut ettepaneku kinnitamiseks peetud koosoleku tulemusest teavitama.

Pool võib taotleda kohtult ettepaneku vastuvõtmist käsitleva võlausaldajate otsuse läbivaatamist oluliste normide eiramise tõttu.

Kui võlgnik ei täida üksikisiku vabatahtliku kokkuleppe tingimusi, võib järelevalve teostaja esitada kohtule avalduse tema pankroti väljakuulutamiseks.

Võla vähendamise menetluses kustutatakse võlad 12 kuud pärast määruse tegemist. Kohus selles protsessis ei osale.

Pankroti korral peab pankrotihaldur saatma võlausaldajatele lõpparuande enne nendelt vastutusest vabastuse saamist. Kui pankrotihaldur ei ole ametlik pankrotihaldur, peab ta kutsuma kokku võlausaldajate lõppkoosoleku, kus võlausaldajad võivad vabastamise vaidlustada. Kui see juhtub, peab pankrotihaldur taotlema vabastamist ministeeriumilt, vastasel juhul saab haldur võlausaldajatelt vabastuse siis, kui ta teavitab äriregistri pidajat, et lõppkoosolek on toimunud.

15 Missugused õigused on võlausaldajatel pärast maksejõuetusmenetluse lõpetamist?

Võlausaldajad võivad pärast menetluse lõppemist nõuda neile jaotatavaid rahalisi vahendeid (mis ei ole pangaarvele kantud) (selliseid vahendeid hoiab ministeerium).

Põhja-Iirimaa seadused näevad ette menetluse lõppemise siis, kui menetlust juhtiv isik vabastatakse ametikohustustest.

Üksikisiku vabatahtlike kokkulepete korral pakutakse ettepaneku raames võlausaldajatele tagasimakseks teatavat summat naelsterlingi kohta. Kui ettepanek on vastu võetud, on võlausaldajad kohustatud selle maksega täielikult nõustuma, seega ei tohi pärast menetluse lõpetamist selle võla ühtegi osa sisse nõuda. Pankrotimenetluses ja võla vähendamise menetluses kustutatakse võlad menetluse lõpetamisel, välja arvatud võlad, mis ei kuulu menetluse alla.

16 Kes kannab maksejõuetusmenetluse kulud?

Põhja-lirimaa seadused näevad ette müüdnud varade eest saadud rahast maksete tegemise selge hierarhia. Enne vahendite võlausaldajatele tagastamist tuleb (müügist saadud rahast) tasuda kõigepealt kulud.

17 Millised on võlausaldajaid tervikuna kahjustavate õigustoimingute tühisust, tühistamist või kehtetust käsitlevad normid?

Kui maksejõuetu isik on eelistanud ametliku maksejõuetuse lähenemisviisis teatavat võlausaldajat (st maksnud talle eeliskorras võrreldes teiste võlausaldajatega) või kui ta on teinud tehingu tegelikust väiksema väärtusega (st müüdnud midagi selle hinnast või väärtusest odavamalt), võib menetluse läbiviija nõuda, et saaja maksaks raha tagasi.

Menetlust juhtiva isiku taotlusel pankroti-, likvideerimis- või saneerimismenetluses võib kohus mis tahes tehingu tühistada ja kohustada saajat taastama olukorra, milles ta oleks olnud, kui tehingut ei oleks toimunud.

Eeliskorras tehtud maksete tagastamise nõuded peavad olema seotud tehingutega, mis toimusid kuue kuu jooksul enne halduri ametisse nimetamist, likvideerimise algust või pankrotiavalduse esitamist või kahe aasta jooksul eelismakse korral, mis tehti sidusettevõttele.

Nõuded tegelikust väärtusest väiksema maksumusega tehingute tühistamiseks peavad olema seotud tehingutega, mis tehti kahe aasta jooksul enne neid sündmusi või pankrotimenetluses viie aasta jooksul, kui isik oli sel ajal maksejõuetu või muutus maksejõuetuks tehingu tagajärjel.

Saneerimis-, likvideerimis-, pankroti- või vabatahtliku kokkuleppe menetlust juhtiv isik võib taotleda kohtult määrust, mis tühistab tehingu, millega peteti võlausaldajaid. Sellise taotluse võib kohtu loal esitada ka tehingu tõttu kannatanud isik.

Saneerimis- ja likvideerimismenetlust juhtiv isik võib esitada ka hüvitamishagi äriühingu juhi vastu, kes on kaubelnud teabega maksejõuetuse kohta, mis tekitas võlausaldajatele lisakahju, tegelenud kauplemisel pettusega või võltsimisega.

Kui kohtule on esitatud likvideerimise või pankroti väljakuulutamise avaldus, on pärast avalduse esitamist tehtud vara võõrandamine tühine, kui kohus ei otsusta teisiti.

Viimati uuendatud: 18/06/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.